Ն. 4038 1903 ՄԱՅԻՍ 3/16 ՇՈՒՄԱ. ԻՐԹԷՍԻ 19րդ տարի 19 ՍԷՖԷՐ 1321 — 3 ՄԱՅԻՍ 1319

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաճախատ իմի տեվա եանի ԶԱՐՇԷՆԻՀ վէ ՇՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ
կիւնլերի նէյր օլունուր

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ՂԱԶԷԹԱՄԸԶՐՆ ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպօլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85, = 6 Այլըղը 45 ղշ. տըր։ = Բօսթա իւճրէթի պիղէ այիտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տըր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Ւրնճի սահիֆէնին պէհէր սըրասը 5, Շնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր։ = Նիւսխէսի 30 բիր տըր։

Ղազէթայա միւթէալիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճաատէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԾԱՌԱՅ

ՊՕՂՈՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԱ.

ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՀԱՅՈՑ ՈՒՂՂԱՓԱՌԱՅ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՍՈՒՐԲ ԳԱՀԷՆ ՀՐՈՎԱՄԱՅ

Սիրեցեալ որդւոց մերոց և հաւատացեալ ժողովրդեան մերոյ ողջոյն և Աստուածաւանդ օրհնութիւն.

Երուսաղէմ՝ Քրիստոնէութեան խանձարուրն և անոր Աստուածային հեղինակին անօրինութեանց նուիրական երկիրը, բոլոր Քրիստոնեայ հասարակութեանց ուխտատեղի լինելով՝ ամէն ազգ մեծ նախանձով կը ջանայ հոն յատուկ տեղ մը ունենալ։ Բարեբաղդաբար՝ գտնուած է Հայկաթողիկեայ հասարակութենէն մեծ բարերար մը, լուսահոգի Մըսըրլը Անտոն Պէյ, որ բարեպաշտ զգացմամբ շարժեալ՝ Երուսաղէմի մէջ ընդարձակ երկիր մը գնելով՝ հասարակութեանս ընծայ ըրած է։

Սոյն երկրին մէջ երկու նշանաւոր ուխտատեղի կը գտնուին։ Առաջինը՝ ճանապարհ Խաչին երրորդ հանգիստն է, ուր խաչաբարձ Յիսուս Գողգոթա լեռն ելած ժամանակ, խաչին ծանրութեան տակ գետին ինկած էր։ Եւ երկրորդն՝ չորրորդ հանգիստն է, ուր Ս. Աստուածածին նոյն խաչաբարձ Քրիստոսի հանդիպելով՝ սրտին ցաւէն մարելով գետին ինկած էր։ Այս տեղւոյս վրայ ժամանակաւ մեծակառոյց եկեղեցի մը շինուած էր։

Մեր առաքելական սիրելի որդին Գերշ. Յովակիմ Ծ. Վ.ը, որ երեսուն և երեք տարուընէ ի վեր Երուսաղէմի Պատրիարքն. Փոխանորդի տիտղոսով տեղւոյն Ժողովրդապետութիւնը կ'ընէ, մեծ եռանդեամբ ջանացած է նուիրատուութեամբ՝ նոյն տեղը պեղել, և յաջողած է նախկին եկեղեցւոյն մօգայիք քարերով շինուած յատակը յերեւան հանել, և անոր մէջ Ս. Աստուածածնայ կեցած երկու ոտից բուն տեղը գտած է, փոքր քարեղէն արձանագրութեամբ հանդերձ, լատիներէն «Spasma» բառովն որ «նուաղումն» կը նշանակէ։ Անոր վրայ ընդարձակ գեղանափոր մը շինած է երեք խորաններով, որոնց մէկը յիշեալ երկու ոտից վրայ բարձրացած է։ Եւ յետոյ ձեռնարկած է անոր վրայ հոյակապ եկեղեցւոյ մը կառուցման, զոր մինչեւ վերի յարկերուն, գմբեթին, զանգակատան և աւանդատան հասցնելով՝ դրամի պակասութեան պատճառաւ դադրեցուցած է։ Իսկ երրորդ հանգստեան տեղը փոքրիկ գեղեցկաշէն մատուռ մը շինած է։

Երկրորդ՝ հոն մեր Հասարակութեան ուխտաւորաց յատուկ իջեւան մը չգտնուելուն, սոյն բազմարդիւն անձն ձեռնարկած է ատոր շինութեան եւս, և մինչեւ ցայժմ շինուածը բաւական չլինելով բոլոր ուխտաւորները պատսպարելու՝ Մեզ և մեր Հասարակութեան կը դիմէ։

Իսկ Մենք, գնահատելով իւր փոյթն և աշխատութիւնն, և վստահ լինելով իւր եռանդեան և անխոնջ աշխատանաց՝ ըստ կարի իրեն փոքր նուէր մը տալով՝ նաեւ կ'արտօնենք զինքը ժողովարարութիւն ընելու այս վախճանաւ, և կը յանձնարարենք Մեր բարեացակամ և եկեղեցասէր Հասարակութեանս՝ յորդորելով որ չինայեն և չզլանան իւրաքանչիւր ոք իւր կարողութեան համաձայն՝ նպաստամատոյց և ձեռնտու լինելու սոյն Գերշ. Վ.ին այդպիսի օգտակար եկեղեցական հաստատութիւն մը կատարելու և ի գլուխ հանելու համար։

Եւ կանխաւ շնորհելով Մեր Հայրապետական օրհնութիւնը իւրաքանչիւր բարերար նուիրատուաց, կը մաղթենք հարիւրապատիկ և բարեպատեհ փոխարինութիւն թէ՝ առա և թէ՝ ի հանդերձեալսն։

Եւ ի հաստատութիւն մեր այս պաշտօնագրոյն, կը դնենք մեր սուրբագրութիւնը և Կաթողիկոսական կնիքը։

Տուեալ ի Կաթողիկոսարանէս որ ի Բերա Կ. Պոլսոյ։

25 Ապրիլի 1903

ՊՕՂՈՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԱ.
Կ-Պատրիարք Տանն Կիլիկիոյ

ԳՈՒՏՍԸ ՇԷՐԻՖ

Սոն Նիւսխէսիղին պիրինճի սահիֆէսինին իլք երմէնիճէ պէնտի, «Երուսաղէմ» սէրլէվհալը մէգալէ օլմուշ իսի։ Պու տէֆա տախի, պալէատէքի Կոնդակա իլավէթէն, Խրիսթիանելըղըն էն մուգատտէս զիեարէթկեահը պուլունան օ մահէլլէ, էրմէնի-գաթօլիքէրիմիզճէ էհէմմիյէթի տէրքեար օլան խուսուսա տախր պաղը իյզահաթ վէրմէք իսթէրիզ։

Գուտսը շէրիֆին՝ ումում Խրիսթիանլար սըրասընտա պիզճէ տախի էհէմմիյէթի ազիմէսի պուլունտըղը ինքեար օլունմազ. մատէմ քի, պիզ տէ ումում Խրիսթիանլար կիպի, մէզքիւր սըֆաթ իլէ թէֆախխիւր իտիեօրուզ, վէ մատէմ քի հազրէթի Իսա Էֆէնտիմիզին ազիզտուղը, պիւյիւտիւկիւ, իշքէնճէլէր չէքտիկի, էօլտիւկիւ վէ սուուսա իյլէտիկի օ մուգատտէս զիարէթկեահ՝ տիկէր Խրիսթիանլար իչին հէր նէ իսէ, պիզիմ իչին տէ այնի տիր։ Անլէրէ նա՛սըլ պիւյիւք պիր զիեարէթկեահ իսէ, այնի պիզիմ իչին տէ պիւյիւք պիր զիեարէթկեահ սըր։ Շու ֆարգ իլէ քի, տիկէր Խրիսթիան միլլէթլէրի վէ ճէմաաթլարը՝ մուազզամ վէ քէսիր իւլ նուֆուս վէ ասհապը սէրվէթ վէ համիյէթլերի տէ օ նիսպէթտէ չօգ օլտուղը վէ Գուտսը շէրիֆի զիեարէթէ կիսէնլէրին միգտարը տախի եիւզլերճէ, պինլէրճէ նուֆուսա պայիզ օլակէլտիկի հալտէ, անլէրին օրատա միւքէլլէֆ քիլիսէլէրի, մանասթըրլարը, միւսաֆիրխանէլէրի պուլունմասը թապիի տիր. լաքին պիզիմ իչին տէ, էրմէնի-գաթօլիքիկէ եազըճաղ սուրէթտէ պիր քիլիսէմիզ, պու քիլիսէտէ բուհանի այնէրիմիզի միւքէմմէլէն վէ մունթազամէն իճրա իսէպիմէք իւզրէ, մահէլլինտէ պուլունտըրըլճաղ ըէհապէյն իլէ դպիրլէրին իսքեանընա մախսուս պիր մանասթըրմըզ, վէ ժողովրդապետ իլէ մուավինինէ այիտ պիր մէրխասախանէ, վէ խարիճէն զիեարէթէ կիսէնլէրին իգամէթի իչին պիր միւսաֆիրխանէ պուլունմասը զարուրի տիր։

Ինանալար, եաչատրգճա, քէնտի հէր իհթիեաճլարընը տիւշիւնիւպ իճապընա պագարգլարը կիպի, միլլէթլէր վէ ճէմաաթլար տախի պագի գալտրգճա, քիլիսէ՝, մէքթէպ, մանասթըր վէ էմսալի կիպի միւէսսիսաթա մալիք օլմալը սըրլար։ Եօղսա միլլէթ, ճէմաաթ իսիմլէրինի, սըֆաթլարընը թաշրմամալը տըրլար։

Շայանը մէմնունիյէթ տիր քի, շու քիւշիւք ճէմաաթըմըզա, — թէշքիլաթը ըէսմիէմիզ ըէք ազ վագըթտան պէրի օլտուղը հալտէ, — արասըրա սահիպի համիյէթ զաթլար բուռնումայը գուհուր օլարագ, պունլար սայէսինտէ ճէմաաթըմըզ հէր եէրտէ, վէ 70—80 սէնէ զարֆընտա, ազ չօգ մուհիմմ միւէսսիսաթը տինիյէ վէ խայրիւէթ մալիք օլմուշ տըր։ Իշթէ պու խայրխահ վէ համիյէթլի զաթլարտան պիրի, միւթէվէֆա Մըսըրլը Անտոն պէյ օլուպ, միւամիլէյհ, Գուտսը շէրիֆտէ սաթընը ալտըղը վասի պիր արազիի, հիւսիեաթը տիեանէթբէրվէրանէ իլէ մութմէնաբի օլարագ, ճէմաաթըմըզա իհտատ իյլէմիշ տիր։

Զաթէն Գուտսը շէրիֆին հէր թարաֆը, Խրիսթիանլըղըն Միւէսսիսի Իլահիսինին էմրիւնիւ կէչիրտիկի եէրլէր օլտուղը կիպի, մէզքիւր արազիտէ տախի իւքի մուհիմմ զիեարէթկեահ մէվճուտ օլտուղը՝ թահգըգաթը վագըտան անլաշըլմըշ տըր։ Պիրինճիսի՝ Խաչ հօլունընը իւչիւնճիւ մէնզիլկեահ օլուպ, հազրէթի Իսանընը՝ ումուզընտա խաչ օլարագ Գողգոթա տաղընա չըգտըղը սըրատա, խաչին աղըրլըղընա տաեանամահարագ, տիւշտիւկիւ եէր տիր։ Իքինճիսի՝ տէօրտիւնճիւ մէնզիլկեահ օլուպ, օրասը տա հազրէթի Մէրեէմ անէնին, ումուզընտա Խաչ պուլունան հազրէթի Իսայա թէսատիւք իտէրէք, գալպինին ճաճըսընտան պայըլըպ տիւշտիւկիւ մահէլլի տիր։ Պու արազիտէ վագթիյէ միւքէլլէֆ պիր քիլիսէ ինչա օլունմուշ իսէ տէ, միրուրը զէման վէ սահիգաի ահվալ իլէ մէզքիւր քիլիսէ խարագ օլմուշ տըր։

Իշթէ, Մըսըրլը Անտոն պէյին իհտա իթտիկի արազի՝ իշպու մանէպայը մուգատտէսէյի հաիզ օլուպ, պունուն գրյմէթի՝ ըէք պիւյիւք օլմասը վէ սահիպի խայր ու սէվապընն իսմի՝ միւէպպէտէն հիսսիեաթը շիւքրանկիւզարանէ իլէ եատ իտիլմէսինէ պիր վէսիլէ պուլունմասըյլա պէրապէր, պու արազի էօյլէ խալի պրագըլամահաճաղընտան, օրատա պիր քիլիսէ վէ զիարէթկեահ ինչասընա էշէտտի իհթիեաճ օլտուղը տէրքեար պուլունմուշ իսէ տէ, պու իշէ թէշէպպիւս իտիլէրէք, պաշա չըգարմագըզ տա, տիկէր պիր մէսէլէի մուհիմմէ թէշքիլ իթմէքտէ իքէն, համա օլսուն, անասըլ Գուտսը շէրիֆ էհալիսինտէն օլուպ, Զմմառ մանասթըրընտա թահսիլի իւլում իսէրէք, բուհանիյէթ սիլքինէ տախիլ օլմուշ օլան Գերշ. Թումայեան Յովակիմ Ծ. Վ., օթուզ իւչ սէնէլերտէն պէրի Գուտսը շէրիֆտէ էրմէնիգաթօլիք Բաթրիգ վէքեալէթինի հիւանի իյգիա իթմէսիյլէ պէրապէր, Գուտսը շէրիֆի զիեարէթէ կիսէնլէրին վէ սահիր տինտարլարտան քէմալը զայրէթ վէ խահիշլէ իանէ թօքլաեարագ, մէզքիւր արազիյի գազտըրմահա պաշլամըշ, վէ խարագ օլմուշ օլան իլք քիլիսէնին մօզաիգ թաշլար իլէ եաբըլմըշ օլան զէմինինի, վէ պունտա Ս. Աստուածածինին տուրմուշ օլտուղը իքի սեաղընին ասըլ եէրինի, — թաշ իւղէրինտէ հէքք իտիլմիշ լաթինճէ Spasma (պայկընլըգ) քէլիմէսիյլէ պէրապէր— պուշմահա մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։ Միւամիլէյհ զայեուր վրդ., պու քէշֆիեաթընտան սոնրա, եէր ալթը օլան մէզքիւր մահէլլանէ իւշ իտորանը վասի պիր իպատէթխանէ ինչա իթտիրմիշ տիր։ Խորանլարտան պիրի՝ Ս. Աստուածածինին ահագ եէրլէրինտէն պիրինին իւղէրինտէ եաբըլմըշ տըր։

Յովակիմ Վրդ., տիկէր ճէմաաթլարընն Գուտստա կիւնտէն կիւնէ ճէսիմ քիլիսէլէր վէ սահիր էպնիէ ինչա իթտիրմէքտէ օլտուգլարընը կէօրէրէք, զայրէթի տահա զիեարէ արթըպ, մէզքիւր զէմին ալթընտաքի իպատէթխանէնին իւղէրինտէ, օլտուգճա միւքէլլէֆ պիր քիլիսէ ինչասընա պաշլամըշ, վէ պունուն իւսթ գաթլարը, գուպպէսի, չան գուլէսի վէ աւանդատունը իքմալ օլունմուշ իսէ տէ, բարանընթիւքէնմէսինտէն, ինչասթը թաթիլէ մէճպուր օլմուշ տըր։

Պալէատէ զիքր իթտիկիմիզ իւչիւնճիւ մէնզիլկեահ իւղէրինտէ տէ, քիւշիւք վէ կիւղէլ պիր մատուռ ինչա գըլընմըշ տըր։

Թումայեան Վրդ., Գուտսա զիեարէթէ կիտէն էրմէնի-գաթօլիքէր իչին պիր միւսաֆիրխանէ պուլունտըրըլմասը լիւզումընը տտիր հիսս իթտիկինտէն, կէրչի պիր միւսաֆիրխանէ ինչա իթտիրմիշ իսէ տէ, օրասը՝ զիեարէթէ կիտէնլէրին պարընտըրըլմասը իչին քիֆֆաեէթ իթմէմէքտէ տիր։

Հասընը, միւամիլէյհ զայեուր Վարդապետ, Գուտստա, ճէմաաթըմըզընն, տիկէր Խրիսթիան ճէմաաթլարը սըրասընտա օլտուգճա մուհիմմ պիր մէվզուի օլապիլմէսի իչին, շիմտիէ գատար, ինքնօգնութիւն իլէ, էլինատէն կէլէնի տիրիշ իթմէմիշ, միլլէթիմիզտէն վէ էճանիպտէն կիտէն կէլէն տինտարանընն քէսէյի համիյէթինէ միւրաճաաթլա, թօքլատըղը իանէ ագչէլէրի, վէ քէնտիսինին խուսուսի էմէք վէ զահմէթիյլէ էլտէ իթտիկի բարալարը՝ հէր պու ուղուրա հասր իյլէմիշ տիր. շու գատար քի, պաշլամըշ օլտուղը քիլիսէնին ինչասթընը իքմալ վէ միւսաֆիրխանէյի թէվսի իյլէմէք իւղրէ իգթիզա լտէն նագտը թէտարիքտէն աճիզ գալտըղընտան, պու պապտէ Կ-Բաթրիգ ռիւթպ. էֆ. հազրէթլէրինէ վէ ճէմաաթըմըզընն էրպապը իգթիտար վէ համիյէթինէ միւրաճաաթ իչին Տէրիսատէթ կէլմիշ տիր։

Կ-Բաթրիգ ռիւթպ. Էմմանուէլեան էֆ. հազրէթլէրի, պու էմէքտարը հագըգինին մէսահի ֆէտաքէարանէսինի թագտիր, վէ քէնտի զաթընը իլթիֆաթը մախսուսէ իլէ թալթիֆ իյլէտիկի կիպի, Գուտսը շէրիֆ-

տէ Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընէն մուհիմմ պիր մէվգիսի պուլունմասընա տա պիզ-զաթ արգուքէչ օլտուղընտան, թէչէպպիւ-սաթը վագրանըն պաշա չըգմասը խուսուս-սընտա իգթիզա իտէն մուավէնէթին իյ-ֆասընը վատ, վէ պիզզաթ միւնասիպ միգտարտա պիր իանէի նագտիէ իթա պու-եուրմասըյա պէրապէր, միւմայիլէյհ վար-դապետին, ճէմաաթըմըզտան սահիպի իգ-թիտար օլանլարընն քիսէի համիյեէթինէ միւրաճաաթ իյլէմէսինէ տէ միւսաատէսի իյլէմիշ տիր։

Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի-նին իշպու տավէթլէրի իւզէրինէ, Էրմէնի-գաթօլիք էրպապը սէրվէթ վէ համիյեէթի թարաֆընտան, պէր միւգթէզաի տիեանէթ վէ համիյեէթ, միւմայիլէյհէ էլտէն կէլէն մուավէնէթի նագտիէնին տիրիղ իտիլմէ-եէճէկի գավիէն մէմուլ տըր։

ԵԱՐԸՆՔԻ ՅՈՒԵԼԵԱՆ

Տիւնեատա էօյլէ զաթլար վար տըր քի, գալէմլէրի, մայիւմաթլարը, իհտաս վէ քէշֆլէրի, եալսատ չէճաաթլարբյա նամ ու չէօհրէթ գաղանարագ, հէնուզ հա-եաթլարընտա չէրէֆեապ օլուրլար, վէ վէֆաթլարընտան սոնրա տախի պիր իսմ պրագբրլար։ Պունլար, ինսանիյէթ ին-տինտէ չայեանը թագտիր վէ քէսէնտ օ-լուպ, ինսանիեէթէ իթտիքլէրի խըզմէթ-լէր՝ իւչ էպէտ չայեանը թիզքեար տըր։ Լաքին հիլմ ու միւլայիմէթին, ֆազիլէթ ու քէմալէթին, իսթիգամէթ ու վազիֆէ-չինասլըղըն պիր թասվիրի միւճէսսէմի ատտ օլունան զէվաթընտա, մէնսուպ օլ-տուգլարը ճէմաաթլար իչինտէ գըյմէթ ու տէեէրլէրի օ գատար պիւյիւք տիր քի, վէֆաթլարընտա խաթըրէլէրի ունուտու-լամահաճաղը կիպի, հաեաթլարը զէմա-նընտա տախի հագգլարընտա նէ տէրէ-ճէ իպրաղը հիւրմէթ ու բիահէթ իտիլսէ, ճայիզ, հաթթա վաճիպ տիր։

Իշթէ, եարընքի բաղար կիւնիւ Բան-կալթիտէ Վիէննա Մխիթարեանլարը քի-լիսէսինտէ, քահանայլըղընըն 50նճի սէնէի տէվրիէսի օլմագ միւնասիպէթիյլէ Յոբել-եան զիյնէթի իճրա իտիլէճէկի մուգարրեր օլան Գերց. Հ. Եղիշէ Ծ. Վ. Գաֆթան-եան տախի, ճէմաաթըմըզ բէհապէնի ի-չինտէ, քէնտի հիլմ ու միւլայիմէթի, քէ-մալէթի, պիւթիւն էօմրիւնիւ՝ մահզա Քի-լիսէէ վէ մէնսուպ օլտուղը ճէմաաթ ու թարիգաթա քէմալը սըտգ ու իսթիգա-մէթլէ կէչիրմէքլէ, իյֆա իյլէտիկի հագը-գի չօպանլըղը վէ վազիֆէչինասլըղը իւէ, պիհագ, կէրէք բուհանի ամիրլէրինին վէ կէրէք իւլֆէթ իթտիկի վէ կիճէ կիւնա-ուզ խըզմէթլէրինտէ պուլունտուղը ճէ-մաաթըն հիւրմէթ վէ թէվէճճիհլէրինի դաղանմըշ օլտուղընտան, հիչ չիւպհէ եօգ տըր քի, եարընքի զիյնէթին բարլաղըղը վէ միւքէմմէլիեէթի՝ պունճա սէնէլէրտէն պէրու սըպգաթ իտէն միւմայիլէյհին ֆէ-տաքեարանէ խըզմէթլէրինէ մատահ վէ մանէվի պիր միւքեաֆաթ, էմալինէ հիւ-նի իպրէթ օլմանա պիր վէսիլէ, վէ բու-հանիճէ վէ մէարիֆճէ ճէմաաթա ճանսի-բէէանէ չալըշան վէ քէմալէթ ու հիւնի ասլէաղլարբյա ճիմլէնին թէվէճճիհլիհ-նիւ գաղանանլարը, միլլէթին թագտիր իթմէյի պիտիկինէ՝ ալէնի պիր տէրիլ օ-լաճաղ տըր։

Եարընքի Յոբելեան զիյնէթինին՝ Գերց. Գաֆթանեան Հ. Եղիշէ Ծ. Վ.ին լիեա-գաթընա վէ մէնսուպ օլտուղը թարիգա-թընն չանընա լաեըգ սուրէթտէ իճրասը ի-չին, մէղքիւր թարիգաթընն Տէրիսատէթ Մեծաւորը Գեր. Հ. Գրիգորիս Վ. Գա-լէմքեարեան իլէ տիկէր բիւֆէգաի միւհ-թէրէմէսի՝ թէտապիրի լաղըմէյի իթթիհաղ իթմիշ օլուպ, սապահ, ալաֆ. սաաթ 9 պչ. սա, Գերց. Հ. Եղիշէ Ծ. Վ. Գաֆ-թանեան թարաֆընտան մութանթան սու-րէթտէ Գուստասը չէրիֆ թագտիս իտի-լէճէք տիր։ Մալիւմ տիւր քի, կէրէք Պա-տարագիչ քահանայ, վէ կէրէք եարընն խոստովանանք օլուպ, մէղքիւր քիլիսէտէ Ս. Հաղորդութիւն ալան վէ Բաբա հազ-րէթլէրինին նիյէթինէ պիր տուա իտէն քեաֆֆէյի տինտարանա, միւշարիլէյհ Բա-բա հազրէթլէրի թարաֆընտան լիակատար ներողութիւն վէրիլմիշ տիր։

Ս. Պատարագ էսնասընտա, Գերց. Հ. Եղիա Ծ. Վ. Քիլճեան թարաֆընտան պիր ներբող իրատ օլունաճագ տըր։

Իշպու այինի բէսմիտէ, չէհրիմիզտէ պուլունան Արհ. Եպիսկոպոսլարըմըզ իւէ տիկէր միւթէհահիզանը բէհապիյն վէ միւ-լէթիմիզին հէր սընըֆ միւթէպէրանը վէ է-ճանիպտէն սաիր զէվաթը միւհթէրէմ հա-զըր պուլունաճագլար տըր։

Աինի բուհանինին խիթամընտա, մա-նասթիրընն սալօնընտա բէսմի թէպրիքեաթ վուգու պուլաճաղը կիպի, մէվգիէ միւ-հասիպ պաղը նութգլար իրատ օլունաճա-ղը տա խապէր ալընմըշ տըր։

*** Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Էմմանուէլեան էֆ. հազրէթլէրի՝ Գերց. Հ. Եղիշէ Վ. Գաֆթանեանընն պունճա սէնէլէրտէն պէրի սըպգաթ իտէն քիլիսէէ վէ ճէմաաթճա խըտէմաթը մէմտուհէսինի թագտիրէն, ա-խիրէն Ծայրագոյնըզ բիւթպէի բուհանիէ-սէյլէ միւմայիլէյհի թալթիֆ իյլէտիկի կի-պի, պու տէֆա տախի թագադիրլիք բիւթ-պէսինի իթա իյլէտիկի մաէլ մէմնունիյէ թահգըգ գըլընմըշ տըր։

*** Էրմէնի բաթրիկի բիւթպ. Օրմա-նեան էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան Բաբ-կէն վէ Տիրայր Վրդ. լէր՝ մէղքիւր Յոբել-եան զիյնէթինտէ հազըր պուլունաճագլար տըր։

*** Հանդէս Ամսօրեայ, սօն նիւսխէ-սինտէ, Հ. Եղիշէ Ծ. Վ. Գաֆթանեանընն Յո-բելեանընա տաիր մուհիմմ պիր մէգալէի մախսուսէ տէրճ իլէ, միւմայիլէյհին էվսաֆ ու խասայլինի մէտհ ու սէնա իյլէմիշ տիր։ Հ. Եղիշէնին թասվիրի տէ, պիւյիւք գը-թատա օլարագ այրըճա թապ իտիլիպ, մէղքիւր ղազէթա նիւսխէսինէ լէֆֆէն թէվզի օլունմուշ տըր։ —Իշպու մէգալէ-նին միւնտէրիճաթընա կէօրէ, Հ. Գաֆ-թանեան, 1828 սէնէսի օգոստ. 15տէ Տէ-րիսատէթտէ, Գալաթատա տիւնեատա կէլմիշ, վէ հէնուզ 7—8 եաշընտա ի-քէն, Գալաթատա, չիմտիքի Լուսաւորիչ քիլիսէսինին գարշըսընտա վագը Քիւչիւք Բարմագ-գաբու տէնիլէն չըգմազ սօգաղընն քէօշէսինտէ, Ճէլալեան Հ. Անանիա Վ.ին իտարէսի ալթընտա պուլունան Վիէնտիկ Մխիթարեանլարը մէքթէպինէ կիթմիշ վէ օրատա իւլումը իպթիտայիյէյի թահսիլ-տէն սոնրա, 1840տա, Տէրիսատէթտէ Հ. Թովմաս Սեբաստեանընն թահթը իտա-րէսինտէ պուլունան Վիէնտա Մխիթարեան-լարընն մէքթէպինէ տէվամ իթմէյէ պաշ-լամըշ, վէ 1844տէ Վիէննա վանքընա պիլ ազիմէ, թէտրիճէն բահիպլիք տէրէճէլէ-րինէ թէրքի գըլընտըգտան սոնրա, 1853 սէնէսի Մայիս 1ինտէ քահանայ թագտիս օլունմուշ տըր։ Միւմայիլէյհ՝ Վիէննա վան-քընտա, Իսթանպօլտա, Թրիէսթէտէ, Իզ-միրտէ վէ Այտընտա պիրէր մուհիմմ վա-զիֆէ իլէ միւքէլլէֆ օլտուղը կիպի, նի-հայէթ Իսթանպօլտա գալմասընա դարար վէրիլմիշ տիր։

ԻԼՔ ՊԷՀԱՐ

Շրմալ ճիհէթլէրինտէ իլք պէ-հարընն ավտէթի նէ՞ սուրէթլէ օլուր։ Պունուն թարիֆի հագիգէթէն նա-գապիլ տիր։ Պու ճիհէթլէրտէ իլք պէ-հարընն ավտէթի՝ մէվսիմի չիթա-նընն գար վէ պուղլարընը էրիտէն, ադաճլարա եէչիլիք վէ թարավէթ, մէնպալարա չաղըլթը վէ դուշլարա սավթ ու սէտտ պախչ իտէն ահէնք-տար վէ լաթիֆ պիր թէէսսիր օլմա-յընը, նակէհանի պիր ֆէվրան ու իշ-թիաղ տըր։ Իլք պէհար թէգպը-ռուպ իթտիկինտէ, խուրշիտի ճիհան-արա ուֆուգ իւղերինտէ կիւնտէ օն պէշ սաաթ հիւքմ իտէրսէ տէ, չիւաը-նընն թէէսսիրի բէք ճիւղի օլուր. թէնվիր իտէր, ֆագաթ կէրմի վէր-մէզ։ Նէ՛ տէնիզտէ, նէ՛ կէօլլէրտէ, նէ՛ պօղաղլարտա թէպէտտիւլաթ կէօ-րիւնմէզ։ պունլարընն պէեազ քէֆֆին-լէրի (պուղլար) իւղերինէ աքս իտէն էն քէսկին, էն շաշաաբաշ չուաը չէմ-պիր ազ տահա քէտուրէթ վէ մահ-զունիյէթ հուսուլէ կէթիրիր։ Նակէ-հան տէհշէթամիզ պիր վէլվէլէ, պիր կիւրիւլթի իսթիմա իտիլիր, տաղ-լար, թէբէյէր խուրտէխաշ, օրման-լարտա չամ աղաճլարը թընիյինէնտաղ օլուրլար։ Իլք պէհար տըր կէյէն։ Նարը աֆիթապ անիտէ պիր սէյլապ կիպի ֆէվերան իտէր, պահր՝ հէր թարաֆտան չաթլար, պուղլար՝ ճէ-սիմ վէ միւհէյիպ բարչալարա միւն-գասէմ օլուպ, եէկտիկէրիյլէ միւսա-տէմէ իտէրէք, թէհլիքէյէ տիւշար օլան կէմիլեր կիպի կիրտապ իւղ-երինտէ թէմէվվիճ իտէրլեր։ Իշթէ, շըմալ ճիհաթընտա իլք պէհար ավ-տէթինին այեամէթլերի, պու ազա-մէթի վէ հէյպէթի մէնզարէլէր տիր։

Պատէհու չայրը չիմէնլէր խուրրէմ, հուպուպաթ ֆէյզարա, չագըլ թաշ-լարըյլա մէմու ըրմագլար սէլսէպիլ-լեր աքսէնտազ, նիհաեէթ թապիա-թընն պիրճիւմլէ հիւզնէնկիզ ալէաթը սահէի ալէմտէ նիւմայան օլուր։ տի-կէր թարաֆտան գըզագլար, քիւրք-տէն մամուլ էլպիսէ, չիֆթէ բէնչի-ռէլէր մուվագգաթէն պիր թարաֆա գօնուր։ Արթըգ սօգագլարընն գալտը-ըրմարը բարլար. թարիգլեր, չօսէ եօլլարը միւհքէմ, պաղչէլեր միւղէյ-եէն, չիւքիւֆէլեր թէտրիճէն թօ-մուրճուգլարընտան թէրէֆֆիւ իտէր-լեր։ Էշճար իւղերինտէ միւրղան թէ-րէենիւմ իթմէեէ պաշլար, չէմնի ճի-հանարա տախի էբէյիճէ նէշրի հէ-բարէթ իտէր։ Իլք պէհարընն պէօյլէ ավտէթի, շըմալ էհալիսի իչին էն սիւրուրամիզ պիր մէվսիմ տիր։

Պիր ազ տա, պիզիմ իլք պէհա-ըրմըզտան պահս իտէլիմ։

Պիզ՝ ճէնուպ էհալիսի տախի՝ ֆէվ-գէլատէ մէսրուրիյէթլէ գուտուսը պէհարէ գարշը իպրաղը ասարը իհ-թիրամ իթմէ՞զմիյիզ։ Իշթէ իլք պէ-հար ավտէթ իթտի. հէվա նէ՞ մու-ամթաթ բահիալը, եէշիլ չիմէնլէր հէր թարաֆը նէ՞ կիւզել սէթը իթ-մէշ, նէհրլէրիմիզին սուլարը հաղին հաղին չաղլար, տաղլար թէբէյէր բիւրիսէնտէ, պիւլպիւլլեր էօթիւեօր. նէ՞ չէվզ ավէր հալ տիր պու։ Բէր-վաղ իթմէքտէ օլան շու քիւչիճէք-արը՝ չիչէքտէն չիչէյէ ասլաշըպ, նէ-պաթաթընն խիւլասասընը իգթիթաֆ իյլէր։

Տիլրուպա թապիեաթ՝ պու սու-րէթլէ թէպէսսիմիյլէ մալխիւլեաա միւպթէլա օլան գալպլէրի ահ ու զա-ըէ զարգ իտէր։ Իլք պէհարընն լէթա-ֆէթինտէն 20 սէնէ իսթիֆատ իթ-միշ օլան պիր տէլիգանլը՝ զէմզէմ թէշքիլ իթմիշ օլան պիր նէհրին սա-հիլինտէ օթուրմուշ, տէօրթ թարա-ֆընը էշհար ու էշճար իհաթա իթ-միշ, միւրղանը սէմա թէրէենիւմ իթ-մէքտէ օլտուղը հալտէ, քէնտիսի, տերեայը թէֆէջքիւրաթա միւսթաղ-րաղ գալպի մահղուն վէ միւքատտէր կեահ աղլար, կեահ կիւլեր. օէնատ կիւեա թապիեաթի լիսանէ կէյէ-րէք, տէլիգանլըեա,

— Նէ՞ իչին միւլահազայա տալ-մըշընն։

Տէլիգանլը.— Պէնիմնէտիմէի բու-հում թէֆֆէքքիւրաթըմ տըր,
Տէմի թէֆֆէքքիւրիւմէն խոշ տէ-
մի հայաթըմ տըր։
(Էքրէմ պէյ)

Թապիյ.— Սէն չօճո՞ւգմըսըն, նէ՞ վար աղլատեաճագ։

Տէլիգ.— Հաեաթընն պէհար տէվ-ըէսինի իմիար իտէնլէր պիլէ պէհա-ըընն լէթաֆէթինտէն միւթէէսսիր օ-ղուրլար։ Պէնի նէ՞ իչին թայիպ իտի-եօրսուն. ա՜հ թապիյաթ, մուգատա-էսսին սէն, սանա խիթապ իտէճէ-յիմ աթի իւղ զիքր չու պիր գաչ ի-պարաթը գապպայ իյլէ. «Ճէնապը Հագգ սէնի պիպտէն էվվէլ եարաթ-տը, հէմ գուսուրսուզ եարաթտը. էյ խուրշիտի ճիհան, թապը չուաընլա ա-լէսսապահ աֆագը թէնվիր իտէրսին, սէթինիք տահա հիւքմֆէրմա տըր, պիր ազ տահա թէրէֆֆիւ էթ, նէ-պաթաթ սէնին հէրարէթինէ մուն-թազըր տըր։ Է՞յ միւրղանը սէմա, սիզին թէրէենիւմաթընըզը լէթաֆէ-թի միւսթաղնի թարիֆ տիր, աֆտա-գը՝ ամբրիլիւ նազմէլէրլէ ինդիտիեօր. սունուպ։ Է՞յ միւհէյիպ տաղլար, թէ-բէյլէր, է՞յ պունճա քէվաքիպ վէ սէյ-եարէլէրլէ միւղէյեէն օլան ասիւման, նէ՞ չամիրանէ մէնզարէլէր քէնտ թիմ-միչսինիզ։ թա՛պիյաթ, սէնի սէյր ու թէմաշա իտէնլէր՝ միւթէէսսիր՝ օլ-մա՞գ մը։

«Տիւչիւպ թէֆֆէքքիւրէ բիրանէ
Գուարթէթուլլահի,
Քէմալը աճզ իլէ թըքիլանէ աղ-
լէրիմ կեահիա
(Էքրէմ պէյ)

ՊԵՏՐՈՍ Գ. ՔԷՕՃԼԻԵԱՆ

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Տիւն, իտարէ մէճլիսի, պէր միւ-թատ իճթիմա իթմիշ, վէ պաղը մու-հիմմ մէսէլէլէրին միւզաքէրաթը յա-մէշղուլ օլմուշ տըր։

*** Էրմէնի բաթրիկի բիւթպ. Օր-մանեան էֆ. հազրէթլէրի, չարշէնպ պիհ կիւնիւ Խառն Ժողովին իճթիմ-ընտան սոնրա, մապէյնի Հիւմայու-նա ազիմէթ իթմիշ տիր։

*** «Կը խնդրուի Ծաղկեփունջ չի-ղրկելու թապիրինի ճէնազէ պիրէթլէ-րինին ալթընա եազարրմաճ ամանմ-սէտ նէ օլտուղը՝ պիզճէ հէնուզ ան-լաշըրմամըշ օլմալը տըր։ Պիզիմ պիլ-տիկիմիզ, պու թապիրատէն մագսէտ՝ բէք ազ եօմրիւ օլան չիչէքլէրէ վէ-րիլէն ազ չօգ բարալարը՝ ումուրը խայրիէեէ վէ ֆուգարաեա հասը իթ-մէքտէն իպարէթ օլուպ, եօգսա չի-չէքճիլէրի բարա գաղանմագտան մէն իթմէք տէյիլ տիր։ Հալպու քի, գա-ըիպ տիր քի, պիզտէ նիչէ զէնկին ճէնազէլէրի վուգու պուլուեօր, վէ թապ իտիլէն տավէթնամէլէրին գէ-ըինտէ, «Կը խնդրուի Ծաղկեփունջ չի ղրկելու» եազըլըղը ճիհէթլէ, հէր հալտէ, շու եա պու խայրաթխանէ-միզէ, մէսէլա խասթախանէեէ, ֆու-գարաեա եախսատ եէթիմխանէեէ գու-ըընա պէտէլի եէրինէ իանէի նագ-տիէ վէրիլէճէկի պէքլէնտիկի թագ-տիրտէ, եա հիչ պիր քիմսէ թարա-ֆընտան պէօյլէ պիր մուամէլէի խայ-ըիէ վուգու պուլմաեօր, եախսատ ՅՇ-սա տա, միգտարը՝ պիր ինքի քիշնի

(իւշտէն իքիսի էջմիածնական պիրա-տէրլէրիմիզտէն օլմագ շարթըյլա) կէչմէէօր։ Էկէրչի օ իպարէ՝ միւթէ-վէֆանէն եախօտ միւթէվէֆիէնին սօն պիր վասիէէթի իւզէրինէ իլան իտիլիէօր իսէ, մութլագ սուրէթտէ մէզքիւր վասիէէթին հատտը զաթին-տէ մալիւմ օլան տիկէր ահ.քեամը, եանի գուրօնա պէտէլինին ումուրը խայրիէէ հասը իտիլմէսի նիէէթի տէ իճրա իտիլմէլի տիր. եօգսա եա-լընըզ մէզքիւր իպարէնին իլանը՝ պէլ-քի էօլէնին տէ արզուսընա մուվա-ֆըգ օլամագ. չինքի իլան օլմազսա, իհթիմալ քի գուրօնա իհտտա իտէն օ-լապիլիր, վէ պու տա, ճէնազէլէրէ պիր հիւրմէթ օլտուղը կիպի, եազը պալը ագմաեան չիէ.քճի էննիֆընա տա պիր էյիլիք օլմուշ օլուր։ Էյհա-սը, ճէնազէ պիլէթլէրի տլթընտա, եա՛ռկը խնդրուի ծաղկեփսունչ չի ղըր-կելը տէյի իլան իթմէմէի, եախօտ իլան իտիլտիկի հալտէ, գուրօնա պէ-տէլինի, ումուրը խայրիէէ հասը իյ-լէմէլի։

** Գատը.քէօյիւնտէ ինչասը գա-բարկիր օլան Ս. Լեւոն իմմինտէքի քէշիշէնին ինչասթընա եազընտա պաշլանաճաղը, վէ պու պապտէ ի-ճապ իտէն մուամէլաթա թէշէպպիւս իտիլմէք իւզրէ, մահէլի ճէմաաթը-մըզճա պիր հէյեէթի իտարէ թէշքիլ օլունմագ իւզրէ օլտուղը իշիտիլմիշ տիր։ —Գատը.քէօյտէ, ճէմաաթըմըզ նուֆուսը կիւնտէն կիւնէ արթմագ-տա օլտուղընտան, միւքէլլէֆ պիր քի-լիսէ իյէ պիր մէքթէպլէն, վէ պունլարա մախտուս պիր հէյեէթի իտա-րէնին պուլունմասը լիւզումը՝ գա-թիիյէթ քէսպ իթմիշ տիր։

** Ջօգտան պէրի իհթիեաճը մա-լիւմ օլան վէ դաղէթամըզտա պիտ-տէֆաթ պահսը կէչէն գապրիսթան տախիլինտէ պիր իպատէթխանէնին ինչասը թասավվուրը, մէմնունէն ի-չիթտիկիմիզ կէօրէ, նիհաեէթ գուվ-վէտէն ֆիիլէ կէլմէք իւզրէ տիր։ Շէօյլէ քի, Գապրիսթան գօմիսիօնը, գապրիսթան տախիլինտէ մունթա-զամ եօլլար աչտըրմագ, միւհթաճը թամիր օլան տիվարլարը իճրաի ի-ճապընա թէշէպպիւս իյլէմէք, վէ իգ-թիվա իտէն մահէլլէրէ աղաճլար վէ ֆիտանլար տիքտիրմէք իւզրէ, ու-մուրը իսլահիէ իճրա իյլէտիկի կիպի, իպատէթխանէնին ինչասընա պաշլան-մագ իչին տէ պիր միգտար բարա ճէմ իթմիշ տիր։ Հաթթա, գօմիսիօն ա-զասընտան միյմար Լեւոն էֆ. Կիւ-րեղեան՝ եաբըլաճագ քիրիսէէ տա-յիր Իտարէ մէճլիսինէ պիր լահա վէ խարիթա թագտիմ իթմիշ իսէ տէ, տիւն, մէճլիսի մէզքիւր, սաիր մէսէ-լէլերին միւզաքէրէսիյլէ մէշղուլ օլ-տուղընտան, գապրիսթան իշի տիկէր իճթիմաէ թաալիգ գելընմըշ տըր։

Մէզքիւր իպատէթխանէ, բէք պիւյիւք օլմասատա, բէք տէ քիւ-չիւք պիր մատուռ չէքլինտէ օլմա-եաճաղը մէմուլ տըր. չինքի պրա-գալըմ սաիր զէմանլարը, եալընըզ պիւյիւք Մեռելոց եօրթուլարընտա պու իպատէթխանէ տախիլինտէ մու-թանթան սուրէթտէ Գուտտատը չէ-ռիֆ թագտիս իտիլէճէկի, վէ ճէմաա-թըմըզըն ումում էօրմիշ էֆրատը ի-չին բահմէթ տուալարը օգտունաճաղը իլան իտիլեճէք օլսա, բաիթախթըն հէր սէմթինտէն բէք չօգ էհալինին պունտա հագը պուլունմագ իւզրէ չիթապ իտէճէկի դավիէն մէմուլ օլ-տուղընտան, եաբըլաճագ իպատէթ-խանէնին՝ — ագալլի պիր գաչ եիւզ նուֆուսա գատտար թախմին իտիլէն — պիր էհալիյի իսթիապ իտէճէք տէ-ռեճեճտէ էլվերիշլի օլմասը լազըմտըր։ Ֆագաթ հէր նէ օլսա, իշպու իպա-տէթխանէնին ինչասթ գարարընընը՝ Ս.Յակոբ աբարթըմանընին ուղրատաղը քէշմէ.քէշելերէ ուղրամաեարագ, պիր ան էվվել իշէ նէթիճէ վերիլմէսինի թէմէննի էյլերիզ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրաի տէվլէթ ազալըղը՝ Շէհիր էմանէթի մէճլիսի ազասընտան Պէ-քիր Քեամի պէյէ, Շէհիր էմանէթի մէճլիսի ազալըղը՝ Շէհսիւար պէյէ, Անատօլը Օսմ. տէմիր եօլը դումբա-նիասը ումուրը թիւճճարիէ միւտիրի վէ գաբու քէհեասը Քիրիագու էֆ.-եէ ուլէա էվվելի, Մէարիֆ նէզարէ-թի սրհհիէ միւֆէթթիշլերինտէն թա-պիպ Ռէուֆ պէյէ միրի միրանլըգ, Ռումբաթրիգխանէսի թիւրքճէ քեա-թիպի Ալէքսանտր Քսանթօբուլօ վէ Թէօտօր Ֆարմագօբուլօ էֆէնդիերէ սա-լիսէ բիւթպէլերի թէվճիհ. Տէրի-սաատէթ թիւճճարը միւթէպերէսին-տէն Եսայեան Յակոբ էֆէնդի Յիւնճիւ վէ Սամսօն Ռէժի մէմուրլարընտան Մ. Արշիպալտ Շարնօեա 4 իւնճիւ Օսմ., Ամէրիգա աղնիյասընտան մա-տամ Հարեէթ Կոլլէթ Լինճի Շէ-ֆագաթ նիշանլարը, Ռուսիանէն Տօ-նիէց նամ սէֆարէթի մայէթ վաբօ-ըընտա իքինճի մաքինիստ Մ. Սէմի-նարօֆ իլէ միւլազիմի սանի Մ. Կո-լոտօֆսքիյէ կիւմիւշ Լիյագաթ մի-տալիայարը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն, սէլամլըգ ըէսմինտէն սօնրա, Ալ-մանիա սէֆիրի սուրէթի ղայրը ըէսմիէտ հուզուրը Շահանէէ գապուլ օլունմուշ տըր։ Միւշարիլէյ՝ խասթալըղը զէմանընա թարաֆը հաղրէթի Բատիշահէն լութֆէն իսթիֆսարը խաթըր պույրուլմագ սուրէթիյլէ նայիլ օլտուղու թէվէճճիհա-թը սէնիէէտէն տօլաեը արզը չիւքրան իյ-լէմիշ վէ մէէղունէն մէմլէքէթինէ կիսէ-ճէկինտէն, բասիմէի վէտայը իյֆա իյլէմիշ տիր։— Սէֆիր ճէնազլերի սալը կիւնիւ, զէվճէսի վէ չօճուգլարըյլա պիրլիքտէ Քէօսթէնճէ թարիգիյլէ. Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Կէչէն կիւն Խարիճիէ նազըրը թէվ-ֆիգ բաշա հազրէթլէրի՝ Ռուսիա սէֆիրին վէ Խարիճիէ միւսթէշարը Նաում բա-շա հազրէթլէրի՝ Ավսթրիա սէֆիրինի զի-եարէթ իթմիշլէր տիր։

—Պուլկարիսթան քրէնսի՝ չարշէնպիհ կիւնիւ Սօֆիաեա ավտէթ իյլէմիշ տիր։

—Սէլանիք վալիսի Հասան Ֆէհմի բա-շա հազրէթլէրի՝ սէլամը Շահանէ իլէ թալ-թիֆ պույրուլմուշ տըր։

—Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգա սէֆիրլէ-րի՝ տիւն Ալմանիա սէֆարէթխանէսինէ կի-րէք, սէֆիր Մ. Մարշալը զիեարէթ իթ-միշլէր տիր։

—Ֆրանսա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Պոբսթ՝ տիւն Բարիստէն չէհրիմիզէ ավ-տէթ իթմիշ տիր։

—Օսմ. պանգասը, պիր գաչ մէմուրը-ն գապուլի իչին միւսապէգա իմթիհանը աչ-մըշ իտի։ 235 նէֆէր նամզէտլերէտէն եա-լընըզ 5ի ինթիխապ օլունմուշ վէ պունլարտան պիրի, Զարեհ էֆ. Զօբուրեան իսմինտէ պիր էրմէնի պուլունմուշ տըր։

—Ռէսմի,— Ուն ֆիյաթը, բիացատա էն սօն տէրէճէ օլարագ կէօսթէրիլէն 70 ղր. ա վարմըշ օլտուղընտան, թէամիլ մուճի-հարը թէչէքքիր իտիլսէ, աղ իտի։

Իմտի մարքի, պու խուսուսատա իսրար իտէմէեիպ, անճագ չօճուղըն իլք մէսա-ռիֆաթը իչին պէշ եիւզ ֆրանգ վէրտի։

Գաբուճը գատըն.— (կիւլերէք.) Պու բարա իլէ պիր միւտտէթ իչին չօճուղըն էմզիք պէտէլի չըգար. գօրգմայըն, անա սիւտիւնտէն քէսիլմիշ օլան պու չօճուգ՝ սիղէ չէրէֆ կէթիրէճէք տիր. զաթէն քիւ-չիւք Լիւսիէն՝ չօճուղը Լիւքսէնպուրկ պաղ-չէսինտէ կէզտիրտիկի զէման, քեաֆֆէյի վալիտէլերին նաղարը հասէտինի ճէլպ ի-տիսօր։

— Շիմտի պու իշ թէսվիէ օլունտուղը ճիհէթլէ, գալպիմէ բէք աղըր կէլէն տի-կէր պիր մպատէ իլէ մէչղուլ օլալըմ։ Պէ-նիմ իչին կէչմիշ զէմանըն լաթիֆ խաթ-ըրլէրի օլան չէյլէլերտէն հիչ պիրինի խա-թըրլամագ իսթէմէմ։ Իմտի իգամէթ իթ-տիկիմիզ տաիրէյի քիրաեա վէրին վէ պիւ-թիւն էշեաեը սաթըն։

— Եա՛ Բապպի, պու միւմքին մի տիր. պիչարէ գատըն ավտէթ իտէրսէ, նէ՞րէտէ իգամէթ իտէճէք տիր։

— Սիզէ թէքրար սէօյլէեօրում քի, պունտան պէօյլէ պէնիմ իլէ օ գատըն ա-պինճէ չիմտիքի նարխա 5 բարա՝ զամանը Շէհիր էմանէթինտէն պիլտիրիլմիշ. վէ թիճարէթ օտասընտան վէրիլէն բուսուլա-տան տախի՝ ֆիյաթըն 2 ղր. տատա թէ-բագգը իյլէտիկի անլաշըլմըշ իտուկինտէն, չիմտիքի նարխա 5 բարա զամանը Մէճլիսի մախսուսը վիւքէլաճա թահթը գարարա ալընարագ, իճապը իճրա իտիլմիշ տիր։

—Զարշէնպիհ կիւնիւ Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումիսի իլէ մուավինի՝ Սատ-բազամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ-լէր տիր։

—Բէնշշէնպիհ կիւնիւ Ռուսիա վէ Ֆը-ռանսա սէֆիրլէրի վէ Իսվէճ-Նորվէճ մաս-լահաթկիւզարը՝ Սատրազամ վէ Խարի-ճիէ նազըրը հազարաթըյլա կէօրիւշմիշ-լէր տիր։

—Եէվմի մէզքիւրաէ, Ռում բաթրիգ-խանէսի ճէմաաթը մէթրոպոլիտան ազա-սընտան Գուշ-ատասը, Տիրէթօգա վէ Պէ-ռաթ մէթրոպոլիտի էֆ.լէր, ռէֆագաթլա-ընտա Բաթրիգխանէ գաբու քէթխիւտա-սը պուլունտըղը հալտէ, Պապը Ալիյէ ա-զիմէթ իտէրէք, Սատրազամ հազրէթլէ-ռիյլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Շեգոտրա վալիսի վէ գօմանտանը Հայտար-բաշա հազրէթլէրի, չարշէնպիհ կիւնիւ Սատրազամ հազրէթլէրինի, վէ բէնշշէնպիհ կիւնիւ տախի Սատրը միշա-ռիլէյհ իլէ Տախիլիէ նազըրը վէ միւսթէ-շարը հազարաթընը զիեարէթ իյլէմիշ տիր։— Սէֆիր ճէնազլերի սալը կիւնիւ, զէվճէսի վէ չօճուգլարըյլա պիրլիքտէ Քէօսթէնճէ թարիգիյլէ. Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ զազէթասընտա կէօրիլմիշ տիր.— «Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրի շէհրի մէզքիւր պօրսասըն-տա էհամը Օսմանիէ հագգընտա ֆէվզէ-լատէ սատրը ըէվաճ կէօրիլիեօր։ Էհ-համը մէզքիւրէ հագգընտա քիւլլիեէթլի սաթըշ վուգու պուլտուղունտան, ֆիեաթ-լար՝ մուճիպի մէճնունիյէթ պիր տէրէճէտէ թէրագգը իյլէմիշ տիր։ Տիկէր էհամ վէ թանվիլաթ իւզէրինէ իսէ, ղաեէթ խա-ֆիֆ պիր սուրէթտէ իճրաի մուամէլէ ի-տիլմէքտէտիր։»

—Բէնշշ. ագգամը Իւսկիւտարտա Ռում Մէհէմմէտ բաշա մահէլլէսինտէ եէնի պիր ախշամ խանէտէն եանկըն զուհուր իտէ-րէք, իթթիսալինէ սիրաեէթլէ, տիկէր ի-քի գօնագ իլէ պէրապէր միւհթէրէգ օլ-մուշ տըր։

—Այնի վագգթլարտա Գատը.քէօյիւն-տէ Ռիզա բաշատա Գարաղօլխանէ սօգա-ղընտա քեայլի պիր ախշամ խանէտէն եանկըն զուհուր իթմիշ իսէ տէ, տէրհալ էթրաֆտան իմտատ եէթիշէրէք, ամէն չրգան օտանըն եալընըզ պիր գաչ թիւ-ֆանգ չիմտիքի նարխա 5 բարա՝ զամանը Շէհիր էմանէթինտէն պիլտիրիլմիշ. վէ թիճարէթ օտասընտան վէրիլէն բուսուլա-տան տախի՝ ֆիյաթըն 2 ղր. տատա թէ-բագգը իյլէտիկի անլաշըլմըշ իտուկինտէն, չիմտիքի նարխա 5 բարա զամանը Մէճլիսի մախսուսը վիւքէլաճա թահթը գարարա ալընարագ, իճապը իճրա իտիլմիշ տիր։

—Զարշէնպիհ կիւնիւ Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումիսի իլէ մուավինի՝ Սատ-բազամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ-լէր տիր։

—Բէնշշէնպիհ կիւնիւ Ռուսիա վէ Ֆը-ռանսա սէֆիրլէրի վէ Իսվէճ-Նորվէճ մաս-լահաթկիւզարը՝ Սատրազամ վէ Խարի-ճիէ նազըրը հազարաթըյլա կէօրիշմիշ-լէր տիր։

—Եէվմի մէզքիւրաէ, Ռում բաթրիգ-խանէսի ճէմաաթը մէթրոպոլիտան ազա-սընտան Գուշ-ատասը, Տիրէթօգա վէ Պէ-ռաթ մէթրոպոլիտի էֆ.լէր, ռէֆագաթլա-ընտա Բաթրիգխանէ գաբու քէթխիւտա-սը պուլունտըղը հալտէ, Պապը Ալիյէ ա-զիմէթ իտէրէք, Սատրազամ հազրէթլէ-ռիյլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Շեգոտրա վալիսի վէ գօմանտանը Հայտար-բաշա հազրէթլէրի, չարշէնպիհ կիւնիւ Սատրազամ հազրէթլէրինի, վէ բէնշշէնպիհ կիւնիւ տախի Սատրը միշա-ռիլէյհ իլէ Տախիլիէ նազըրը վէ միւսթէ-շարը հազարաթընը զիեարէթ իյլէմիշ տիր։— Սէֆիր ճէնազլերի սալը կիւնիւ, զէվճէսի վէ չօճուգլարըյլա պիրլիքտէ Քէօսթէնճէ թարիգիյլէ. Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Կէչէն կիւն Խարիճիէ նազըրը թէվ-ֆիգ բաշա հազրէթլէրի՝ Ռուսիա սէֆիրին վէ Խարիճիէ միւսթէշարը Նաում բա-շա հազրէթլէրի՝ Ավսթրիա սէֆիրինի զի-եարէթ իթմիշլէր տիր։

—Պուլկարիսթան քրէնսի՝ չարշէնպիհ կիւնիւ Սօֆիաեա ավտէթ իյլէմիշ տիր։

—Սէլանիք վալիսի Հասան Ֆէհմի բա-շա հազրէթլէրի՝ սէլամը Շահանէ իլէ թալ-թիֆ պույրուլմուշ տըր։

—Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգա սէֆիրլէ-րի՝ տիւն Ալմանիա սէֆարէթխանէսինէ կի-րէք, սէֆիր Մ. Մարշալը զիեարէթ իթ-միշլէր տիր։

—Ֆրանսա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Պոբսթ՝ տիւն Բարիստէն չէհրիմիզէ ավ-տէթ իթմիշ տիր։

—Օսմ. պանգասը, պիր գաչ մէմուրը-ն գապուլի իչին միւսապէգա իմթիհանը աչ-մըշ իտի։ 235 նէֆէր նամզէտլերէտէն եա-լընըզ 5ի ինթիխապ օլունմուշ վէ պունլարտան պիրի, Զարեհ էֆ. Զօբուրեան իսմինտէ պիր էրմէնի պուլունմուշ տըր։

—Ռէսմի,— Ուն ֆիյաթը, բիացատա էն սօն տէրէճէ օլարագ կէօսթէրիլէն 70 ղր. ա վարմըշ օլտուղընտան, թէամիլ մուճի-հարը թէչէքքիր իտիլսէ, աղ իտի։

Իմտի մարքի, պու խուսուսատա իսրար իտէմէեիպ, անճագ չօճուղըն իլք մէսա-ռիֆաթը իչին պէշ եիւզ ֆրանգ վէրտի։

Գաբուճը գատըն.— (կիւլերէք.) Պու բարա իլէ պիր միւտտէթ իչին չօճուղըն էմզիք պէտէլի չըգար. գօրգմայըն, անա սիւտիւնտէն քէսիլմիշ օլան պու չօճուգ՝ սիղէ չէրէֆ կէթիրէճէք տիր. զաթէն քիւ-չիւք Լիւսիէն՝ չօճուղը Լիւքսէնպուրկ պաղ-չէսինտէ կէզտիրտիկի զէման, քեաֆֆէյի վալիտէլերին նաղարը հասէտինի ճէլպ ի-տիսօր։

— Շիմտի պու իշ թէսվիէ օլունտուղը ճիհէթլէ, գալպիմէ բէք աղըր կէլէն տի-կէր պիր մպատէ իլէ մէչղուլ օլալըմ։ Պէ-նիմ իչին կէչմիշ զէմանըն լաթիֆ խաթ-ըրլէրի օլան չէյլէլերտէն հիչ պիրինի խա-թըրլամագ իսթէմէմ։ Իմտի իգամէթ իթ-տիկիմիզ տաիրէյի քիրաեա վէրին վէ պիւ-թիւն էշեաեը սաթըն։

— Եա՛ Բապպի, պու միւմքին մի տիր. պիչարէ գատըն ավտէթ իտէրսէ, նէ՞րէտէ իգամէթ իտէճէք տիր։

— Սիզէ թէքրար սէօյլէեօրում քի, պունտան պէօյլէ պէնիմ իլէ օ գատըն ա-պինճէ

բասընտա հիչ պիր միւնասիպէթ գալմա-մըշ տըր։ Պէնիմ պուրատա օլտուղում զէ-ման, օնա տաիր սէօզ սէօյլէմէմէնիզի տէ ըէճա իտէրիմ։ Էշեանըն սաթըշ պէտէլիյլէ, թաբիսիէյէ օլան պօրճումը վէ մահալլէտէ իտիլմիշ օլան տիկէր պօրճլարը թէէտիէ իտէրսինիզ։ Էկէր սաթըշ բարասը պու խուսուսա քիֆայէթ իթմէզ իսէ, պանա պիլտիրին։ Կէչմիշ վագթըն հիսապլարընը պիր ան էվվել թէսվիէ իթմէք իսթէրիմ։

Բաուլ, էմրլէրինի վէրիպ, օրատան մուֆարագաթ իթմէք իւզրէ իքէն, չօ-ճուգ՝ պէշիկին իչինտէն աղլամաեա պաշ-լասը։

Մատամ Բէբէն.— (պէշիկին պէեազ բէրտէլէրինի աչարագ, վէ չօճուղա խօշ կիւլիւշլէր իտէրէք.) Միւսիւ մարքի, կէ-լին կէօրիւն, գունտագլարը իչինտէ պու գատար տիլպէր մասում կէօրիւլմի՞ւշ մի տիր։

Բաուլ, պէշիկին իւզէրինէ էյիլէրէք, կիւլիւմսէմէքտէ օլան չօճուղա պագտը, վէ պատէհու չօլբազճա ֆագաթ քէմալը իհթիեաթլէ գուճաղընա ալարագ, ուղուն միւտտէթ մուհապպէթի չէտիտէ իլէ էօբ-տիւ։

ՊԻՐԷՍ ԳԱՏԸՆ

Գաբուճը գատըն, կէօյիւ շահիտ կէօս-թէրիրճէսինէ էլլէրինի եօգարբեա տօղրու գալտըրարագ,

— Իսթէմէ՞ք մի. պունտան սահա չէ-տիտ արզում եօգ տուր, վէ պիր կիւն պու չօճուղուն պէնտէն ալընաճաղը իհթի-մալի խաթրըմա կէլտիքճէ, վիճուտիմ ֆէվ-գէլատէ տիթրէմէքտէ տիր, տէտի։

Գաբուճը գատընը՝ մուհապպէթի չէ-տիտ իլէ սէվտիկի օ չօճուղը քէնտիսին-տէն ալընապիլէճէկինի եալընըզ տիւշիւ-նէրէք հիսս իյլէտիկի հիտտէթ՝ օ գատար թօճաք իտի քի, Բաուլ, միւքէտտէր օլ-մասըյլա պէրապէր, կիւլիւմսէմէսինի թուռ-թամաեարագ,

— Էօյլէ իսէ միւսթէրիհ օլուն, մա-տամ, էվլատըմը, ատտըգ պիր քիմսէ եէ-թինտէ պուլունտըղընը պիլէրէք, սիղէ էմ-նիեէթ իտէրիմ, վէ հէր այ, կէրէք չօճու-ղուն մէսարիֆինէ, վէ կէրէք զահմէթի-նիղէ պէտէլ օլարագ, միգտարը քեաֆի պիր մաաշ վէրմէյի թէահիւտ իյլէրիմ, տէտի։

Գաբուճը գատըն.— (խըրսլանարագ.) Սիզ պէնի ատի պիր գատըն մը զանն ի-տիեօրսունուզ. զահմէթիմին պէտէլինի վէրմէ՛ք... խայր, խայր, մարքի տը Ֆէրէ-թին վէ մատամ Մարսէլին չօճուղը՝ պէնիմ, եանի Անայիս Բէբէնին էլիյլէ, մահզա քէնտ-տի չէրէֆիմ վէ մուհապպէթիմ իչին պիւ-եիւեէճէք տիր։ Միւքեաֆաթ օլարագ, պու չօճուղու տինեատա կէթիրմիշ օլան գատընը՝ պիր կիւն ավտէթ իթտիկինտէ, «Սիզին ղայպուպէթինիզ էտնասընտա պէն քէնտիսինէ վալիտէլիք իթտիմ» տիմէք-տէն պաշգա պիր չէյ պէքլէմէմ։

Պու սէօզլէր, օ գատար սատէ սուրէթ-տէ, ֆագաթ գանատթը վիճատանիէ իլէ իրատ օլունտու քի, Բաուլ, ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլմուշ օլտուղը հալտէ, մա-տամ Բէբէնին էլլէրինի սուրէթի թէվճէ-ճիհէքեարանէտէ սըգմագտան պաշգա պիր չէյ եաբամատը։

Խալիսէթի վէ սամիմիյէթի իչինտէ չայ-եանը թէէհայեիր օլան պէօյլէ պիր ֆէտա-քեարլըգ գարշըսընտա հէր նէ եօլտա իլ-հարը թէչէքքիր իտիլսէ, աղ իտի։

Իմտի մարքի, պու խուսուսատա իսրար իտէմէեիպ, անճագ չօճուղըն իլք մէսա-ռիֆաթը իչին պէշ եիւզ ֆրանգ վէրտի։

Գաբուճը գատըն.— (կիւլերէք.) Պու բարա իլէ պիր միւտտէթ իչին չօճուղըն էմզիք պէտէլի չըգար. գօրգմայըն, անա սիւտիւնտէն քէսիլմիշ օլան պու չօճուգ՝ սիղէ չէրէֆ կէթիրէճէք տիր. զաթէն քիւ-չիւք Լիւսիէն՝ չօճուղը Լիւքսէնպուրկ պաղ-չէսինտէ կէզտիրտիկի զէման, քեաֆֆէյի վալիտէլերին նաղարը հասէտինի ճէլպ ի-տիսօր։

— Շիմտի պու իշ թէսվիէ օլունտուղը ճիհէթլէ, գալպիմէ բէք աղըր կէլէն տի-կէր պիր մպատէ իլէ մէչղուլ օլալըմ։ Պէ-նիմ իչին կէչմիշ զէմանըն լաթիֆ խաթ-ըրլէրի օլան չէյլէլերտէն հիչ պիրինի խա-թըրլամագ իսթէմէմ։ Իմտի իգամէթ իթ-տիկիմիզ տաիրէյի քիրաեա վէրին վէ պիւ-թիւն էշեաեը սաթըն։

— Եա՛ Բապպի, պու միւմքին մի տիր. պիչարէ գատըն ավտէթ իտէրսէ, նէ՞րէտէ իգամէթ իտէճէք տիր։

— Սիզէ թէքրար սէօյլէեօրում քի, պունտան պէօյլէ պէնիմ իլէ օ գատըն ա-

բէրտէսի եանտրդը հալտէ սէօնտիւրիւ-
միւշ տիւր։

—Մալիւմ տիւր քի, թաշրալարտա պէ-
լէտիէ թապիպլէրի՝ Մէքթէպի Միւլքիէյի
Թըպպիէտէն եէթիշէն թապիպ էֆ ֆէրտէն
ինթիխապ օլունուր։ Թաշրալարտա իսկ,
ֆէնոնը վէլատէթէ վագըֆ թապիպլէր վէ
էպէլէր մէվճուտ օլմաեըպ, լիւզումը թագ-
տիրինտէ պէլէտիէ թապիպլէրինէ միւրա-
ճաաթ օլունտուղունտան, Մէքթէպի Թըպ-
պիէյի Միւլքիէտէ ֆէնոնը վէլատէթ վէ
գապալէնին թալիմի վէ պիր վէլատէթ-
խանէ թէէսսիսի գարարլաշըրըլմըշ տիր։

—Ֆաթէմանի վէ էնգարէ վիլաեէթ-
լէրինին պազը շէհիրլէրինտէ շիւպէլէր աշ-
մագ իւզրէ, Օսմ. պանգասը իտարէսի՝
մէրճիլինտէն միւսաատէ իսթէմիշ տիր։

—Բօսթա վէ Թելէկրաֆ նէզարէթի՝
վիլաեաթը Շահանէտէ բօսթախանէ վէ թէ-
լէկրաֆխանէ պուլունմաեան եէրլէրտէ եէ-
նիտէն բօսթախանէ վէ թելէկրաֆխանէ
աշմաեա գարար վէրմիշ տիր։

—Եունան հիւքիւմէթի՝ մէմալիքի էճ-
նէպիէտէ ճինաեէթլէր իճրա իտէրէք, Եու-
նանիսթանա իլթիճա իթմիշ օլան էշխասը
թարտ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

—Պիթլիս վիլաեէթինտէ թէշքիլ օլու-
նամաղընը եաղտըղըմըզ սէյեար ժանտարա-
մա թապուրը՝ պէհէրի 209 նումիրուսը հա-
վի 3 պէօլիւքտէն իպարէթ օլամագ, վէ
իշպու 209 էֆիրատըն 150սի նէֆէր, վէ
գուսուրը պիւյիւք քիւչիւք զապիթան-
տան միւրէքքէպ պուլունամագ տըր։ —
Պիթլիստէն Մալիւմաթ զազէթասընա եա-
զըլտըղընա կէօրէ, ժանտարմա նէֆէրա-
թընըն թէնսիգաթընտան մատտի վէ մա-
նէվի էյլիքլէր մէմուլ օլունուեօր։

—Ավաթրիա-Մաճար տէվլէթինին Պահ-
ը Սէֆիտ տոնանմասընտան Հապսպուրկ,
Մակնէթ վէ Բէյթա նամ զըրհլըլարընը,
շարչէնպիհ ագշամը, իլք իքիսի Վօլօեա
վէ իւչիւնճիւսիւ Շերբաեա միւթէվէճիհէն
հարքէթ իթտիքլէրի՝ Վիէննատան չէքի-
լէն պիր թէլէկրաֆնամէտէ իշար գելընմըշ
տըր։

—Պունտան պէօյլէ ֆօթօկրաֆճըլար-
տան տախի էտնաֆ թէղքիրէսի ալընմա-
սընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Անասըլ Թրապիզօնը օլուպ, Պա-
թումտա թիճարէթլէ մէշղուլ պուլունան
Մ. Եուվան Լազարօֆ՝ Թրապիզօնտա ինշա
իտիլմէքտէ օլան Ռուս ժիմնազ մէքթէ-
պինին իքմալը ինշաաթը իչին 5000 ռուպ-
լի ինտա իթտիկի կիպի, օրատա մուգիմ
սահր Թրապիզօնլըլարտան տա 3200 ռուպ-
լի ճէմ իյլէմիշ տիր։

—Զարչէնպիհ կիճէսի Պիլէճիքտէ եո-
գարը Զարչը տէնիլէն մահէլլէտէ աթէշ
զուհուր իտէրէք, 8-10 սաաթ տէվամ իթ-
միշ վէ բէք չօգ խանէ վէ տիւքքեան միւհ-
թէրէգ օլմուշ տըր։

—Մըսըրտա Մինիէտէ վէ Գահիրէ եա-
գընընտա Թօգ նամ մահէլլէտէ, եումուր-
ճագ վուգուաթը զուհուր իթտիկինտէն,
ապրիլ 29 թարիխինտէն իթիպարէն Իս-
կէնտէրիէյէն չըգճագ սէֆինէլէրին մէ-
վագըի մուայեէնէի թէհաֆֆիւզիէտ 48
սաաթ իհթիեաթ գարանթինասընա վագը-
լա պէրապէր, հագգլարընտա ֆէնոնիթիւ-
սիւ վէ սարէնին վէ ֆարէ թէլէֆինէ
մախսուս նիզամնամէ ահքամընընը իճրա-
սընա, վէ Իրան քէօրֆէզինտէ Պահրէյնտէն
կէլէն սէֆինէլէրին՝ թէհաֆֆիւզխանէ պու-
լունան Օսմ. լիմանլարընտան պիրինտէ 11
կիւն գարանթինաեա թապի օլմալարընա
Մէճլիսի սըհհիէճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Իսթանպօլտա Շէրիֆ բաշա խանը-
տա սաքին թիւճարտան Արիստակէս
Մատթէոսեանընը իֆլասընա հիւքմ օլուն-
մուշ տըր։

—Կէչէն կիւն իքի Իսլամ գատընը,
եէնի տօղմուշ պիր չօճուգ իլէ պիրլիքտէ
պիր արապաեա բաքիպէն, Զարչուի քէ-
պիրտէ Նուրը Օսմանիէ գաբուսընա վա-
սըլ օլտուգլարընտա, գատընլար, «Ա՛ռա-
պաճը, չօճուգ ուեուեօր, պիզ չարչըեա
կիտիպ կէլէճէյիզ, սէն պիզի պուրատա
պէքլէ»։ տիեէրէք կիտէրլէր։ Սրապաճը
պիր խայլի պէքլէտիկի հալտէ, գատը-
լարընը մէյտանա չըգմամասը իւզէրինէ քէյ-
ֆիյէթի զապըթաեա խապէր վէրիր, վէ
քիմսէ սահիպ չըգմամաըղընտան, չօճուգ
Պապը Զապթիէեէ կէօնտէրիլիր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհամը ումումի	Ղ. 32	8
Ռումելի չըմէնտըֆէրի	ֆր. 125	25
Թահվիլաթը միւմթազէի	Օսմ. 497	
Օսմ. պանգասը սէնէտաթը	599	
Տէվլէթի Ալիէ Բէժի	373	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	37—
Բէժի ագսիօնու	14	10
Տէրիս. Թրամվայ գուբ.	6	20
» » Թահվ. ֆր.	493	
Տէրիսաատէթ Բրխթըմ	491	

ԱԳՂԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ-տան	Ղ.	Բր.
Պէեազ մէճիտիէ ֆարղը	108	05
Մէթալիք	105	10
Ֆրանսիզ ալթունը	87	19
Ինկիլիզ լիրասը	109	39
Բօլ	90	
Գըրմիս	51	02
Դարպօն գայմէսի	8	64

ՊԱՆԳ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԵՐԲԷԹԻ

Սէրմահէսի 10,000,000 լիրա

ՇԵՐԲԷԹՆԵՐԻՆ ԻՏԱԼԻԱՅԻ ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՏԸՐ

Իսթանպօլտա, Եէնիճամի մէյտանընտա
վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլու 347 նու-
մէրօյու տտիրէա պէրէր չիւպէ-ի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիսաէ պիրէր պաշլըճա
տարէխանէսի մէվճուտ տուր։

(Շիւպէլէր)

Ատրիա,	Ատանա,	Այտըն,
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էտիրնէ,
Էնգարէ,	Պաղտատ,	Պէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Գոնիա,
Լարնագա,	Գահիրէ,	Մէրսին,
Միտիլլի,	Ուշագ,	Մէլանիք,
Սամսօն,	Գաստամպօլու,	Սիվաս

Իզմիր։ Թրապիզօն, Աֆիոն-Գարահիսար

Պանգը Օսմանի, թահվիլաթ վէ եա-
պունա միւամալաթ էվրագ տէբօղիթօ իսիլ-
մէսի մուգապիլինտա մուայեէն վատ իլէ
վէ եա հիսապը ճարի իւզրէ ագշէ իգրագ
վէ սէնէտաթը թիճարիէ բոպօնթօ, վէ
մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-
եէնին պաշլըճա չէհիրլէրի իւզէրինէ չէք,
բօլիչա վէ գրէտի սէնէտլէրի վէ թելէկրաֆ
էմրլէրի քէշիտէ վէ հիսապը ճարի քի՝ չատ
վէ թահվիլաթ իլէ զիպրյմէթ էշեա վէ
մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-
եէտէ գուբօն վէ սէնէտ թահսիլ, պօրատ
էմրլէրի իճրա, վէ մէսքիր քեսթ իշթիրա
վէ ֆիրուխթ իսէր։

Օսմ. պանգասը՝ պէր վէճհի աթի միւա-
տէթ վէ ֆիյաթ իւզրէ ագշէ տէբօղիթօսը
գապուլ իտէր. Մէսելա,

(2 սէնէ միւատէթլի տէբօղիթօ իչին սէ-
նէվի 100տէ 3 1(2։

(1 սէնէ միւատէթլի տէբօղիթօ իչին
սէնէվի 100տէ 3։

(6 այ միւատէթլի տէբօղիթօ իչին սէ-
նէվի 100տէ 2։

(3 այ միւատէթլի տէբօղիթօ իչին սէ-
նէվի 100տէ 1 1(2։

Իսթանպոլ չիւպէսի, պալէատէ պէեան
օլունան մուամէլաթան պաշգա, էմթատ
իւզէրինէ ագշէ իգրագ իյլէտիկի կիպի,
էմանէթէն եախսատ սատէճէ թէվտի օլու-
լունան էշեաի թիւճարիեի տախի գապուլ
իտէր։

Պէյօղլու. չիւպէսի՝ էմթատ մուամէլաթը
միւսթէնա օլմագ իւզրէ, եօգարըտա զիքը
օլունան պիլճիւմլէ մուամէլաթը իյթա, վէ
պունտան պաշգա վիլ տը Բարի, Ռումելի
չըմէնտըֆէր թահվիլաթը վէ Եունան պան-
գասը, Բանամա վէ սարէ կիպի բիանզօլու
թահվիլաթա տախի ալազ ու իթա մուամէ-
լաթընը իճրա իյլէր։

Իսթանպոլ վէ Պէյօղլու չիւպէլէրի
Ռումելի չըմէնտըֆէր թահվիլաթը բրօմէս-
լէրի տախի ֆիրուխթ, վէ պանգանընը մէ-
մալիքի Շահանէտէքի չիւպէլէրինին քեաֆ-
ֆէսի կիպի 100 լիրաեա գատտար օսմա-
իւզրէ 100տէ 2 ֆիզ մուգապիլինտէ հիպ
սապը ճարի իլէ ագշէ գապուլ իտէրլէր։

Ուֆագ հիսապը ճարիլէրէ թէէմինաթ
օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանգասը 100տէ 8
ալչ. ֆայիզլէ ֆրանսա, վէ 100տէ 3 ֆա-
յիզլէ Այմանիա տէվլէթի էհամընտան այ-
նի զըյմէթտէ պիր միգտար թախսիս իթմիշ
տիր քի, իշպու էհամ թէվտի օլունան
ագշէեէ քէֆալէթ օլարագ այրըճա պիր
տօսիէտէ սապը պուլունմագտա տըր։ Թէվ-
տի օլունան ագշէնին միգտարը արթըգ-
ճա, թէէմինաթ ագշէսինին տէ միգտարը
արթար։

ԲԻՐԷԱՏԱՔԻ
(ԵՈՒՆԱՆԻՍՏԱՆ)

Ս. Ի. Ա. ՄԷԹԱԳԱ ԳՈՆԵԱԿԸ

ՀԱՅԱ ԷՈՒՆԻՈՅ ՈՒՇԻՆ

ՍԱՀԻՊԻ ՖԱԳՐԻԳԱ ՏԻՕՐՏԻՆՃԻԻ
ՐԻԹՊԷ ՆԻՇԱՆԸ ՕՍՄԱՆԻ ԻԼԷ
ԹԱԼԹԻՑ ՊՈՒՑՐՈՒԼՄԸՇ ՏԸՐ

8 Գրքա նիշանը զիյշանա վէ միւխթէլիֆ
էքսբօղիսիօնլարտան 35 գրքա պիյիք
միւքեաֆաթլարա նայիլ օլմուշ տըր։

Թագլիտէրտէն ալտանմամագ իչին
Զաթը հազրէթի Բատիշահինին Ֆիմ-
եակերի Մ. Սինկրօսըն չէհատէթի-
նի վէ միհր վէ իմզասընը հավի
օլուպ, հեր չիշէ իւզէրինտէ
պուլունան «պանտրօլար»ա
տիգգաթ իտիլմէսի
թավսիէ օլունը։

Տէրիսաատէթ վէ ումում մէմալիքի Շա-
հանէտէ մէրքէզի իտարէսի, Գալաթատա
Ղալաթա-խանը Ն. 9
ՎԷՔԻԼԻ ՍԹԷՓԱՆՈՍ ՍԱԵԱՆԻ

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը դազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Պատէհու, միւէսսիր պիր սէտա իլէ։

— Պիչարէ մասում, սէնի տարմա սէ-
վէճէկիմէ եէմին իտէրիմ... Զալիմ պիր
գատըն՝ իքմիղի տէ թէրք իթտի, ֆա-
դաթ պէն, սէնին իչին պագիյիմ, տէտի։

Մատամ Բէբէն՝ կէնճ մարքինին սօլ-
մուշ օլան եանագլարընտան աղաղեա
կէօղ եաշլարը ագաղընը կէօրէրէք, վէ
քէնտիսի ալ ալլամաեա մէյիլլէնէրէք,
միւլայիմէթլէ։

— Նէ՞ օ, պէպէյիմիզ պէօյլէ՞ մի խօշ
կիւլիւմսէմէլէր իտէճէքսինիզ. էմին օլուն
քի սիզէ ալա թէպէսսիւմ իթմէկճէք
տիր... տէտի, վէ չօճուղը՝ Բաուլուն գու-
ճաղընտան ալարագ, — կէլ, եավրուճա-
ղըմ, վալիտէն սէնի թէրք իթմիշ տէյիլ
տիր... պիր կիւն օ տիլպէր վէ խայրխահ
վալիտէնի կէօրճէքսին... իշթէ պու-
նու պէն սանա սէօյլէեօրում, տէյի իլավէ
իթտի։

Մարքի տը Ֆլէրթ՝ էվլատընա սօն տէ-
ֆա պիր տահա պագտրզտան սոնրա, չիտ-
տէթի հէյեճանընտան նաչի հիչ պիր սէօղ
սէօյլէեմէմէրէք, գաբուճը գատընը օ-
տասընտան տիլարը չըգտը։

Պիր սաաթ եվվել թանըմատըղը պու-
մասում, չիմտի Բաուլըն միւքէտտէր գալ-
պինտէ պիյիւք պիր մահէլլ իշղալ իթմիշ
օլուպ, պունուն, մահզա ճէնապը Հագգ
թարաֆընտան, եարանըն եանընտա միւէս-
սիր պիր քէյֆէսէնք իտուկինի միւլահազա
իթմէքտէ իտի։

2

Շիւպհէսիզ օգուեանլարըմըզճա անլա-
շըլմըշ օլտուղը վէճհէյ, ֆիքրի չէյթանէթ-
լէ մէէլուֆ օլան Տինա Սամիւէլ՝ էնթրիգա-
լարընը էն տէհշէթլիսինի, էն ալչագճասընը
տիւշիւնմիշ վէ թէրթիպ իթմիշ իտի։

Շէօյլէ քի Տինա՝ Վէրնէօյ սօգաղըն-
տաքի խանէնին պիր պէալէմէսինի բարա
իլէ գազանարագ, Մարսէլ իլէ Բաուլ պէյ-
նինտէ, աշգ ու մուհապպէթլէրինի, քէտէր
վէ իզտիրապլարընը միւպէյեին թաաթի
օլունան մէքթուպլարը զապթընա կէչիր-
մէքտէ իտի։ Պիչարէ Մարսէլ, էնտիշէ վէ
իզտիրապընտան նաչի ատէթա մէճնունա
տէօնիւպ, քիւչիւք Իզիտոր վասընթասը-
լա Վէրնէօյ սօգաղընա մէքթուպ մէք-
թուպ իւզէրինէ կէօնտէրտիկի հալտէ, իշ-
թէ օ մէքթուպլար՝ օ խապկսէնին էլինէ
կէչտիկինտէ, միւնտէրիճաթընա վագըֆ
օլտուղը կիպի, հավի օլտուգլարը մու-
հապպէթի խալիսանէ ասարընը տա կէօր-
տիւքճէ, Բաուլա զէրրէ գատար մուհապ-
պէթի օլմամասըյլա պէրապէր, բաքիպէ-
սինէ գարշը պուղղ ու ատատվէթի արթ-
մագտա իտի։

Տիկէր թարաֆտան մէէլուսնէ գըզ, ին-
թիգամընը նա՛սըլ ալաճաղընը, վէ Մար-
սէլին մուազզամ օլաճաղը ճէվր ու ճէ-
ֆալարտան նա՛սըլ մէմնունուն գալաճաղընը
տիւշիւնտիւքճէ, պաշգաճա պիր մահզու-
զէյէթ հիսս իյլէմէքտէ իտի։

Իմտի, Տինա, քէնտի չէրիքի լայըզը
օլան վէ ալչագճա խըզմէթլէրտէ եէկեա-
նէ պուլունան սինեօր Բիզանիյէ թատավ-
վուրաթը մէքրուհէսինի պիլտիրմիշ օլուպ,
պու խապիս իսէ, հէր տիւրլիւ ալչագճա
մէհարէթլէրինտէն մատտա, հէր եաղրեը
թագլիտ իթմէյի տէ պիլտիկինտէն, քէն-
տիսինէ թէսլիմ իսիլմիշ օլան Մարսէլին
մէքթուպլարընտաքի եազրեը միւքէմմէլ-
էն թագլիտ իթմէյի աղ վագրթտա էօյ-
րէնտի։

Տինա, թագլիտ իտիլէն եազրտան Բա-
ուլըն ալտանաճաղընա պիղզաթ գանմասը
իւզէրինէ, մալիւմիւմիւզ օլան վէ Մար-
սէլին տախի պիր տիկէրինէ կէօնիւլ վէր-
միշ օլտուղը, վէ պունտան պէօյլէ Բաու-
լըն մուհապպէթինէ լայըզ օլմատըղը իգ-
բարընը հավի պուլունան մէքթուպը քէն-
տիսի սէօյլէհէրէք եազարընը։

Մարքի տը Ֆլէրթ, պու ալչագճա վէ
մէյեուսիյէթպախշ մէքթուպըն մուհարրի-
րի Մարսէլ իտուկինէ պիր տագըզա պիլէ
չիւպհէ իթմէյիպ, խային Բիզանինին իճ-
բա իթտիկի իշպու սախթէքքեարլըգ օ տէ-
րէճէ ուսթալըզլա եաբըմըշ իտի քի, Բա-
ուլըն գալպինտէքի աթէշի մուհապպէթ
հէման սէօնտիւ։

Տինա Սամիւէլ, թասավվուրաթը մէք-
բուհէսինի պու սուրէթլէ պաշա չըգար-
ըգտան սոնրա, պաշլատըը մուհարէպէ-
յի իլէրի կէօթիւրմէք վէ տիւշէլիք իւն-
վանընը նիհանէթի գազանմագ իւզրէ, սոն
տէֆա պիր համլա տահա իճրա իթմէնին
վագթը կէլմիշ իտուկինէ գարար վէրտի։

Իմտի, կէնճ մարքինին էյլէշմէյէ եիւզ
թութտուղը զէմանլարտա, Տինա, մու-
խաթարալը սուրէթտէ եարալաթտըղը մար-
քինին անվալը սըհհիեէսի հագգընտա մա-
լիւմաթ ալմագ, վէ տիւշէս տը Ֆլէրթի
զիեարէթ իթմէք իւզրէ, հէր կիւն Վէր-
նէօյ սօգաղընտաքի էվէ կէլմէքտէ իտի։

(Տեվամի)